

AUTOMOBILIILI

4

2019

7,50 €

SUOMEN AJONEUVOHISTORIAALLINEN
KESKUSLIITTO - SAKK RY

**Entisöintiavustusta tälle projektille?
Vuoden 2020 avustushakemukset s. 45**

**Innovatiivinen
Riian Moottorimuseo
s. 9-12**

Julkaisija ja kustantaja:

Suomen ajoneuvohistoriallinen keskusliitto – SAHK ry
Vanha talvitie 2 A 14, 00580 Helsinki. Puh. 09 7289
5150. www.sahk.fi

Toimitus: Automobiili, Vanha talvitie 2 A 14,
00580 Helsinki, puh. 09 7289 5152
www.sahk.fi • automobiili@sahk.fi

Päätoimittaja: Riitta Kastemaa

Kirjoittajat tässä numerossa: Nina Anttonen • Jenni
Einola • Esko Heikkinen • Juhani Huhtanen • Tuure
Hulmi • Petri Huovinen • Ulla Härkönen • Ari Kangas
Veikko Karjalainen • Pekka Kastemaa • Esko Laaksonen
• Timo Laitinen • Ari Leppälä • Tommi Lerbacka • Simo
Nieminen • Kalevi Putkonen • Simo Pyykkönen • Risto
Ruuskanen • Leo Siirilä • Leila Suutarinen • Tuula
Vuolle-Selki

Ilmoitusmyynti: Riitta Kastemaa, puh. 09 7289 5152 ja
Mari Roose-Hyppönen, puh. 09 7289 5150.

Mediakortti osoitteesta: www.sahk.fi/Automobiili/
medikortti.pdf

Ulkoasu ja taitto: Mainostoimisto Matikka Oy
Painopaikka: Arkmendia, Vaasa • ISSN 1457-2591

© Kirjoituksia ja kuvia saa lainata lehdestä vain
toimituksen luvalla.

Suomen ajoneuvohistoriallinen keskusliitto – SAHK ry

- Perustettu 1959.
- 29 jäsenyhdistystä, joissa on noin 7100 jäsentä, joilla on yhteensä noin 16 000 ajoneuvoa.
- SAHK:n yhdistyksillä on automuseotoimintaa Oulussa, Vaasassa, Kuopiossa, Imatralla, Joensuussa ja Parkanossa. Useilla jäsenyhdistyksillä on myös yhteissäilytystiloja museoajoneuvoille.
- SAHK:n jäsenten yksityisesti hoitamia ajoneuvomuseoita on 12 kappaletta. Osa niistä kuuluu Mobilia-SAHK:n Automuseoiden neuvottelukuntaan.
- Jäsenlehti Automobiili, 5 numeroa vuodessa, painos yli 8 500.
- Yhteistoimintayhdistykset Suomessa: Veteraanimoottoripyöräklubi ry (VMPK), Suomen linja-autohistoriallinen seura ry (SLHS) ja Autohistoriallinen Seura ry (AHS), joissa yhteensä noin 9 500 jäsentä.

SAHK kuuluu jäsenenä kansainväliseen museoajoneuvoalan keskusjärjestöön (Fédération Internationale Véhicules Anciens), johon kuuluu noin 2 miljoonaa jäsentä 70 maasta.

Aineistot

Aineisto Automobiili nro 5/2019 varten on lähetettävä toimitukselle 28.10.2019 mennessä, mieluiten sähköpostilla automobiili@sahk.fi tai postitse Automobiili, Vanha talvitie 2 A 14, 00580 Helsinki.

SEURAAVAN NUMERON AIKATAULU:

Nro 5/2019 aineistopäivä **28.10.2019**
iltemystyispäivä **vk 50**

Tässä numerossa mm.

Suomen Mercedes-Benz Klubi

Ari Kangas ja Ari Leppänen esittelevät varaosayhteistyötä maanantuojan kanssa.

SIVUT 23–24

Pohjanmaan Mustang

Tommi Lerbacka kertoo lähes 30 vuotta seiseen auton uudesti-syntymisestä.

SIVUT 25–27

Projekti Jyry-Sisu

Lue Leo Siirilän juttu Sisu-haaveen toteutumisesta.

SIVUT 30–32

SISÄLTÖ

SAHK:n 60-vuotisjuhla Aulangolla ja Panssarimuseolla.....	4–8
Riian moottorimuseo.....	9–12
Terveisiä Baltiasta!.....	13–14
Detroit 1959 – tasan 60 vuotta sitten.....	15–17
Taisteluhärkiä, petokaloja ja aavikkotuulia.....	18–21
Korjauksia.....	21
Muistoa kunnioittaen.....	22
Suomen Mercedes-Benz Klubi: Tähdellisistä yhteistyötä.....	23–24
Ford Mustang 289, vm. 1966.....	25–26
Mustang – autolegendan synty.....	26–27
Power Truck Show.....	28–29
Projekti Jyry-Sisu.....	30–32
Kosken tapahtuma kasvaa.....	33–36
Tunturi Villiers -mp. vm. 1954.....	37–38
Historian Havinaa.....	39–43

Kantakorttien digitointiprojekti.....	44
Museoviraston entisöintivastus.....	45
Konservoinnin tilannetarkastelu.....	46–47
Lukijan Pähkinä 3/2019 ratkaisu.....	47
Kieltolain nopeat henkilöautot.....	48–49
Uusi Lukijan Pähkinä 4/2019.....	49
Puheenjohtajan palsta.....	50
Hallituksen esittelyssä Arto Vartianen.....	51
Mobilismi, liikuttava harrastus.....	52–56
Savonlinnan Retkeilyajo.....	57–58
Suur-Saimaan Ympäriajot.....	59–62
Renault Galion -myyntikoju.....	63–65
Harrastajan markkinapalsta.....	65–67
Tapahtumakalenteri.....	67

Kannen kuva: Tästäkin voi vielä kaikki alkaa, entistäminen ja rekisteriin pääsy. Uskallatko? Kuva Jari Nikula.

Vuorovaikutus, päivän sana monessakin asiassa

Perheelläni ja minulla oli loppukesästä mahdollisuus monen vuoden jälkeen käydä tapaamassa ystäviämme Latviassa. Samalla matkalla pääsimme tutustumaan uudistettuun Riian automuseoon.

Museohan meni remonttiin vuonna 2013 ja se avattiin uudelleen vasta vuonna 2016 läpikäytyään perusteellisen, niin rakenteisiin kuin koko museon konseptiin kohdistuneen remontin. Uudistetussa museossa on päällimmäisenä sen uusi tekniikka, joka sekä on silmin havaittavissa että myös osittain piilossa rakenteissa. Uusi tekniikka on valjastettu antamaan museossa kävijöille entistä laadukkaampi ja monipuolisempi vierailukokemus. Tästä pari esimerkkiä: Voit vaikka leikkiä autosuunnittelijaa, joka näytöltä näppäilemällä vaihtaa edessäsi olevan ajoneuvon värityksen toiseksi, siinä silmiesi edessä. Tai astut 70-luvun bussiin, jonka kyydissä yhtäkkiä tunnut köröttelevän pitkin maaseututietä kohti kolhoosia, jossa on menossa maalaishäät ja kolhoosin piha on tietysti täynnä 70-luvun tai vanhempia neukkuautoja, jotka nekin liikkuvat, kun niitä parkkeerataan pihapiirissä. Eikä sinulla tarvitse olla päässäsi edes virtuaalilaseja. Katsot vain ”näkyvää” ulos bussin tuulilasista. Vakuutan, että kokemus on yllättävän aito. Juttuhan on tehty virittämällä näyttö bussin tuulilasiin, jolta filmatut tapahtumat esitetään niin kuin ne tapahtuisivat tässä ja nyt. Museo on täynnä monia tällaisia kekseliäitä ratkaisuja, jolla historiaa on pystytty elävöittämään niin, että siihen voi monipuolisesti, jopa aistinvaraisesti eläytyä.

Museo on oivaltanut myös sen, että tulevat kävijät on kasvatettava jo lapsista ja nuorista. Niinpä museota voi aistia monella tavalla, joka on lapsille ja nuorille tuttua esim. tietokonepelimaailmasta.

Oikeastaan täytyy ihmetellä, miten niinkin pienellä kansakunnalla (väkiluku noin 2 miljoonaa ja ollut pitkään jo laskussa) on varaa käyttää melko paljon rahaa tämän kaltaiseen projektiin. Museohan on valtion omistama. Oma arvioni on, että Latviassa arvostetaan omaa historiaa ja kulttuuria (olivathan nämä asiat pakosti noin 50 vuoden ajan toisarvoisia suuren Neuvostovallan

alaisuudessa) niin, että arvostus näkyy halussa tallentaa kaikkia oman maan historiaan liittyviä asioita, myös ajoneuvohistoriaa. Eipä siis ihme, että Riian automuseo on noteerattu myös kansainvälisissä museo- ja kulttuuripiireissä, joilta se on saanut huomionosoituksia ja kunniamainintoja tavastaan esittää autoilun historiaa kekseliällä, uusilla tavoilla. Vierailusta artikkeli sivuilla 9–12.

Vuorovaikutuksesta voidaan puhua myös erään toisen asian yhteydessä... Moottorihistoriaa vaalivalla, kansainvälisellä kattojärjestöllä FIVAlla on uusi käytäntö: joka kerta, kun EU:ssa vaihtuu puheenjohtajamaa, heidän Lakikomiteansa (Legislation Committee) tekee vierailun tähän maahan. Tarkoituksena on tutustua maan historiallisten ajoneuvojen tilanteeseen ja tavata myös asioista päättäviä poliitikkoja ja virkamiehistöä. Tällainen tilanne tuli siis meilläkin eteen 12.–15.9., kun 11 henkeä käsittävä ryhmä saapui Suomeen vierailulle. Tämä oli vasta toinen kerta, kun FIVA:n lakityöryhmä vieraili EU:n puheenjohtajamaassa, mutta sanoisin, että ajatus on kannatettava. Tällä tavalla FIVA:n jäsenmaat saavat kukin vuorollaan paremmin, sanoisinko avustetusti nostettua esiin aiheita, joista keskusteleminen virkamiehistön kanssa on tuiki tärkeää, liittyipä tuo aihe sitten esim. katsastusten aikaväliin tai mihin tahansa muuhun ajassa liikkuvaan, kuten esim. päästökysymyksiin, joka tapauksessa asioihin, joilla voi olla vaikutusta jatkossa esim. oikeuteen ajaa vanhemmilla ajoneuvoilla. Toinenkin merkittävä seuraamus vierailusta oli: Nyt FIVA:sta löytyy 11 uutta henkilöä, joiden puoleen voi kääntyä, kun haluaa selvittää vanhemman kaluston käyttöoikeuksia ym. käytäntöjä muissa FIVA-jäsenmaissa. FIVA sai kasvat tai oikeastaan 11 uudet, mutta nyt tutut kasvat. Tietämys ja vaikutusmahdollisuudet lisääntyivät tämän vierailun seurauksena. Seuraavassa, vuoden viimeisessä Automobiilin numerossa FIVA edustajamme Leo Belik ja hallituksen jäsen Juhana Saarela selvittävät tarkemmin vierailun antia ja merkitystä.

Riitta Kastemaa
päätoimittaja

19.10. KLO 13.00 SAHK:N PUHEENJOHTAJEN PALAVERI

Mobilia, Kustaa Kolmannen tie 75, Kangasala
Klo 12 alkaen ruokailu, kokous alkaa klo 13.00.
Kokouksen jälkeen mahdollisuus vieraillla Vehoniemen museolla, jossa kahvit. Ilmoittautuminen viimeistään 14.10: toimisto@sahk.fi

16.11. KLO 12.00 SAHK:N SYYSVUOSIKOKOUS

Parkanon Kaupungintalon valtuustosal, Parkanon tie 37. Sääntömääräinen vuosikokous jäsenyhdistysten valitsemille edustajille.
Klo 11 alkaen ruokailu, varsinainen kokous alkaa klo 12.00.
Ilmoittautuminen viimeistään 11.11: toimisto@sahk.fi